רב"ט טופצ'יק אברהם
38341
בן לאה ואריה
נולד ב- י"ח אלול תר"ץ 1930
שרת בגדוד "גדעון" (13)
נפל ב- 7.12.1948
במבצע 'אסף' במשלט אורים.

Scanned with CamScanner

טוסצ'יק אברהם

בן אריה ולאה. נולד ביום י"ח באלול תר"ץ (1930) בטולין ועלה לארץ ב"1935. גמר את בית־הספר „תחכמוני" בתל־אביב ועבד אחר־כך בבית־חרושת לאריזה. היה חבר מסור באצ"ל בתקופת המחתרת, עד שהדבר נודע להוריו והם הפצירו בו לפרוש מהארגון. זמן רב נשאר חקיף בדעתו, עד שנאלץ לחתר להם התחייב למשטרת היישובים העברים.

עם פרוץ מלחמת־השחרור השתתף בהגנת טירת־צבי ופעל במשורין להבטחת הדרך למקום משדה־נתום. אחר־כך בכיבוש זרעין, צנדלה ומוקיבלה וכן במסע על בנין. בכל הקרבות האלה פעל במכונת־יריה ועודד את חבריו לקרב. בימי ההפוגה נשלח לקורס מפקדי כיתות ומשחודשו הקרבות ירד אל הנגב. כשהתעכבה השיירה לרגעים מספר, ירד וחסן מלוא חפניו מאדמת הנגב בשמחה ובחדות נעורים. במבצע „אסף" השתתף בכיבוש שייך־נוראן וחרבת־מעין שליד נירים. נפל ביום 7 בדצמבר 1948 בהיערך התקפת־נגד של האויב על המשלטים האלה. נקבר בו ביום בנחלת־יצחק.

Scanned with CamScanner

הקרבות בהם השתתף אברהם ז"ל

יומן המערכה

27.12.47 — סנדר נוסרים שליח מכוניות מגשר לביה"יוסף, חותקף ע"י אספסוף בקרבת באשסוה ; מסקד כחת המשמר נהרג.

1.1.48 — מזוינים מרזאר־אבו־שושה תקפו את אנשי גינוסר שחרשו בשדה קרוב. אחד החורשים נהרג.

3.1.48 — מחלקה מגדוד „אביגדור" („ברק") ערכה התקפת־תגמול על רזאר־אבו שושה. ההתקפה נכשלה. מ"כ אחד נהרג.

9.1.48 — ההתקפה על כפר־טאלד.

7.2.48 — קורס המ"כ של גדוד „ברק" פשט על עין־מהל. לאויב נגרמו 10 אבידות.

10.2.48 — חיל־קאוקבי תוקף את פירת־צבי.

יומן המערכה

1.6.48 — מטוסינו הרעישו בלילה את ג'נין ואום־אל־פאחם.
— מטוסים עיראקיים הרעישו את עפולה.
2.6. — כוחות „גדעון" כבשו את סנדלה, מוקיבלה, ג'למה וערראנה שבדרך לג'נין.
— ערבי מוג'ידל מפרידים את התחבורה העברית שבין שריד לגניגר.
3.6. — התחבורה העברית נתקפת שוב בסביבת הנ"ל.
— מטוסינו תצילו בלילה את שורש ולוביה.

מטה החטיבה־הגולני
ה׳ בכסלו תש״ט 1.12.48
בדרך אל הנגב.

פקודת־יום

חיילים ומפקדים!

החטיבה בדרך לחזית־חדרוס — אל הנגב. אנו עוזבים את מקור־מחצבתה של החטיבה, את מרחב־הצפון, מאחורינו — מערכות קשות ומקובות מדם — נצחונות אשר טיהרו ושחררו את העמקים והגליל והדפו את הפולש אל מעבר לגבולנו. מאחורינו — מאמצים בלתי־פוסקים בהתארגנות, באימון ובחישול המסגרות — פעולה אשר התבססה על לקח השלבים הראשונים של המערכה.

אנו עוברים לחזית, אשר שבועות מספר קודם רדתנו, סאנו בה קרבות גדולים, — נפרצה הדרך אל הנגב הנצור. תפקידים רבים נכונים לנו בחזית זו, החדשה עבורנו. נתאים עצמנו למרחב החדש וללימודו.

אנו מביאים עמנו למרחב־פעולתנו החדש נסיון־יקר, ערכים שרכשנו בגליל ובעמקים, מסגרות מאורגנות ומגובשות, רוח־איתנה, כל אלה — ודריכות ונכונות ללמוד.

יזכור כל חייל ומפקד בחטיבה וידע, כי קשיים שאולי לא היכרנום עד כה, עומדים בפנינו. אך עם זאת — גם רבים הם הסיכויים. אם גרמה ה„הפוגה", פה ושם, להרגשות־סיום ונעילה — הרי עכשיו יש לעקור, בכל־תוקף, תופעות מסוג זה, מתוכנו.

החטיבה, שלא הכזיבה בקרבות־הצפון, דרוכה לקראת מבחניה החדשים. ניגשה בגאון את מעללי החטיבה בעבר — סימן־דרך לנו לעתיד.

לוחמי־החטיבה — קדימה!

מפקד־החטיבה

מבצע אסף

השליטה בנגב היתה נושא למיקוח למן תקופת־הראשונה. בתחילה מצנו המצרים, בהסתמכם על שליטתם בכביש מג'דל—עזה, כי הנגב כולו נמצא בידיהם. ואלו בידי היחידים נקודות־בודדות בלבד, הנמצאות בשטח מצרי טהור. טענה זו נתקבלה בזמנה להלכה ע"י הרוזן ברנדוט, אשר קבע כאילו את כביש מג'דל—עזה כגבולה הדרומי של מדינת ישראל.

לאחר מבצע „יואב", באוקטובר 1948, אי־אפשר היה לטעון את הטענה הזאת; במשומה הוסיף הדירון, שהמצרים מחזיקים בכביש עזה—ביר־עסלוג', שולטים על כל הנגב־המרכזי, היינו — רמת־הנגב, מכתש־ראמון עשיר־המחצבים ואזור החולות המשתרע בין עזה לשרשרת הישובים העבריים שמסביב לגבולות. את תכניה־ברנדוט ירשה איפוא, מדינת־קיצון אחרת, ולפיה נקבע גבולה הדרומי של מדינת־ישראל על קו הרוחב 31 (הוא הקו החוצה את עסלוג'), שהשאיר את הנגב־המרכזי והדרומי בידי הפולשים.

בזמן ההפוגה נתפשו על־ידי המצרים כמה משלטים שבמובלעת הגדה המערבית של ואדי עזה: שועוט, תל־פרעה, שיך־נוראן, חרבת־מעין ותל־ג'מה. לפעולה זו היו כמה מגמות. המגמה הראשונה היתה להקל מלחצנו ולהסיח כוחות שלנו מ„לים־פלוז'ה". ואלו המגמה השניה והעיקרית היתה ליצור רושם בחוגי האו"ם, שהאזור הזה כולו נמצא בתוך השטח המצרי רחב־הידים, ואין הנקודות העבריות מהוות בו אלא מובלעות, ומכ לא תפיסת המשלטים לאורך הואדי צריכה היתה לשמש ראש־בשר ליצירת קו הגבה „דמיוני", אך בעל סיכויים ממשיים, בין עזה לעסלוג', וביחוד בהתחשב בעובדה שהמצרים לא נתיאשו עדין מן התכנית לשוב ולכבוש את באר־שבע מידינו.

מבצע „אסף" היה מורכב משני שלבים. השלב הראשון — תפישת שורת התלים־המשלטים המהווים את נקודות־המפתח לכל אזור „המערב הפרוץ". השלב השני — הדיפת התקפות־הנגד המצריות. ידענו מראש, שאין המצרים מחזיקים את משלטיהם אלו בכוחות גדולים והנחנו, על כן, שתפישתם תעלה בידינו בנקל, אך עם זאת ידענו ששליטתנו באזור תהא שלימה רק לאחר שנהדוף את התקפות־הנגד שתערכנה ע"י הכוחות החזקים הרוכזים הנמצאים בעורף.

שדה - הקרב

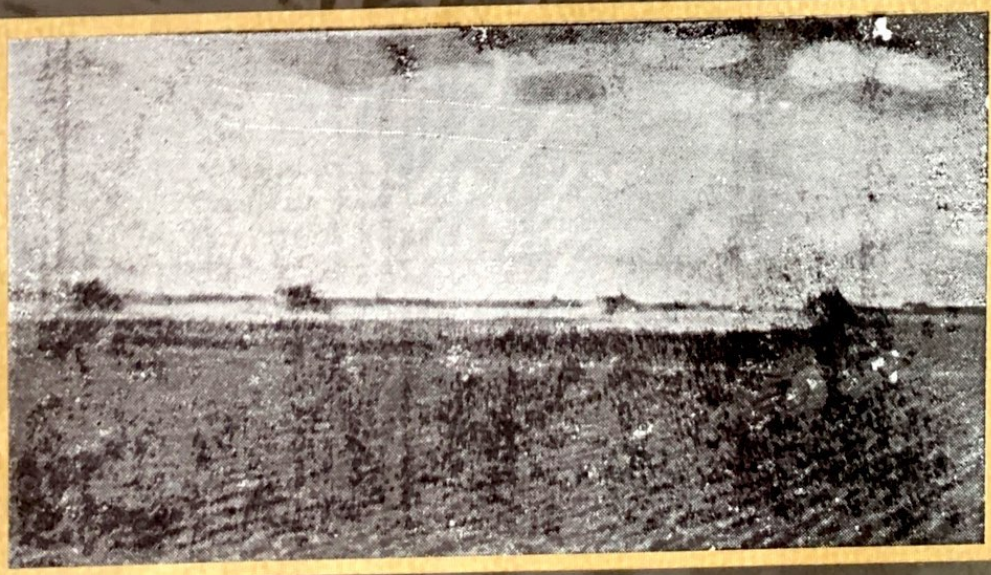

Scanned with CamScanner

אש־האורשילריה של האויב גברה והלכה, וכתוצאה מכך נדל מספר הנפגעים. מרבית אנשי צות־התותח האנטי־טנקי נפגעו מאחר שמעלו גלויים ללא־מחסה. חיל־הרגלים של האויב התקרב בחסות המנקים עד למרחק של כ־150 מטר מגדר המשלט. אך אש מכונות־היריה שלנו עצרה את התקדמותם. הם נשארו רבוצים על הקרקע, גם כשהמנקים המשיכו והתקדמו לפניהם.

בשעות אחר־הצהרים המאוחרות הוצא מכלל פעולה גם המכונה הנ.מ. השני. האויב הציב מכונות ומקלעים בין המשוכות, במרחק 400 מטר מן המשלט, ובחיפויים ניסה חיל־הרגלים להתקדם ואף הגיע עד 100 מטר לפני הגדר. אך הלאה מזה — לא הוסיף.

חלק מן התוקפים המצרים הגיעו לקרבת מכוניות־דרג אי, שעמדו מרוכזות בסמוך למשלט, וניסו לבוז את תרמילי־החיילים, אלא שהוברחו משם באש מכונות־יריה.

התחמושת המכ"י החלה לאזול, ועצמת־ההתקפה אינה נחלשת. המצב בעשה קשה. ללוחמים ניתנה פקודה להיכון לקרבות פנים־אל־פנים. הרובים כרדו, הבריטונים נשאו מברתיקיהם מוכנים להטלה. עם זאת לא רפתה רוח־האנשים. אדרבא, — המכונות והנדיכות, נכונות האנשים לכל, — הגיעו לרמה גבוהה.

כמה חיילים התגנבו לצאת אל המכוניות ולהביא משם תחמושת למכונות. הללו עשו זאת, כשאש־האויב ניתכת עליהם מכל צד ועבר, ולא שמו לב לכך. הגלות־זוגות פרצו ועברו את השטח החשוף והביאו את ארגזי־התחמושת. זה אחד מפנע וצבטה לארץ, חבריהם אצו וגררו אותם בחזרה אל המשלט.

ההפכה הועתקה למדרון האחורי של המשלט. המנקים חיסרנו אותה שעה תוך כדי יריות בין אנשי חיל־הרגלים שלהם, שרבצו ללא־נוע, ובין בדר־המשלט.

שיך נוראן

הקרב בו נפל אברהם ז"ל

ליום השלישי נועדה מכת־הנגד שלנו שנתכוננה לשבור אחת ולתמיד את התקפות־הנגד המצריות. עיקר המעמסה של מכת־נגד זו הוטל על גדוד־הפשיטה אשר לא היה מרוחק לכל תפקיד מיוחד. כסיוע לפעולה הרצבה פוללת תותחי־שדה בני 75 מ"מ בקרבת מקום, מדרום, וגונדת־מרגמות מחמיבת־שריון התבססה בין שועוט לשיך־נוראן.

המצרים, לאחר כשלונם ביום שלפני־כן, ריכזו הפעם כוחות חזקים יותר, והפעם נשאו ביניהם גם לשיך־נוראן גם לחרבת־מעין.

ב־06.30 בבוקר ה־7.12, גילתה התצפית בשיך־נוראן ריכוזים והנועת גייסות־אויב במרחק 1½—2 ק"מ מן המשלט. שיערנו שהם טורקים את השטח כדי למצוא את חלליהם. אך במהרה נוכחנו לדעת, שהאויב מתבסס בשטח הפורדס הסגור שמדרום־מערב לתל, ומתכונן להתקדם לעבר המשלט. במרחק 2½ ק"מ מערבה, בכיוון עבאסאן, נתגלה ריכוז של כ־30 כלי־רכב ושריון. תותחינו פתחו באש טורדנית קלה על ריכוזי חיל־הרגלים, שנסוגו מיד לעבר כלי־הרכב. האש הועתקה, קצב האש הוגבר ולהפגזה זו הצטרפה גם גונדת־המרגמות, ופלוגת ג'יפים פתחה בהתקפות הטורדה והסחה עליהם. כתוצאה מכך פוזר הריכוז. לא ברור מה היו תכניותיהם של המצרים בגזרה זו, אך לאחר פיזור ריכוזים אלה עבר אותו יום בשיך־נוראן ללא התנגשויות נוספות. אמנם פעם בפעם נמשכה הפגזת המשלט, אך עיקר־המערכה הועתקה לסביבות חרבת־מעין.

הבוקר בחרבת־מעין היה שקט. באיתור־מה מזה נתגלו על הרכס שממערב ארבעה טנקים, ארבעה זחלים ושלושה משורינים. חיל־הרגלים של האויב לא נראה בשטח. לא ידענו, מה כוונתם של המצרים. אבל דוקא שקט זה ששרר עורר את המחשבה, כי אכן הם זוממים משהו.

בשעות אחר־הצהרים המוקדמות נשמע רעש גדול מכיוון צפון־מערב, וחמרנות־אבק נראו עולות לגובה רב. לאנשים ניתנה פקודה להערך מיד בעמדות ולהציב את כלי־הנשק. בטחים היינו, כי זוהי הסתערות השריון־המצרי המתקרבת אלינו. אולם, ציר־ההתקדמות של טור־השריון היה מ ע ר ב ה. מתחת האבק הבחנו בקושי בזחלים ובג'יפים של גדוד־הפשיטה — זה היה הכוח אשר יצא למכה־הנגדית.

בשעות השקם־היחסי, אשר שרר בגזרה מאז הבוקר, ריכזו המצרים בין עבאסאן לחרבת־מעין כוחות שריון וטנקים וגדוד־חיל־רגלים, שנועדו לתקוף את חרבת־מעין. תכונה זו נתגלתה ע"י מטוס־סיור שלנו, ומיד הועד ריכוז מתארגן זה להתקפה כמטרה לגדוד־הפשיטה שהתכונן למכת־הנגד.

Scanned with CamScanner

החלים והג'יפים הגיעו בשעה המתאימה. הגדוד המצרי היה ערוך כבר במבנה קרבי והתבונן לצאת להתקפת. אותה שעה הופיעו הג'יפים בערמם והחלו להסיחם ולהטרידם. בין המצרים נשתררה אנדרלמוסיה. — הפתעותם היתה מוחלטת. אותו זמן פרצו החלים מן האגף השמאלי אל תוך שורות האויב הערוך, כשהם ממטירים אש על סביבותיהם ועשו שמות באויב, ודרסו את אנשיו ממש בגלגליהם. המצרים נפרצו ונבלשו לכל עבר. מפקדיהם לא הצליחו להשתלט עליהם. הג'יפים זינבו אחר הנסוגים וקטלו בהם קטל רב. אחר־כך הסתערו אל עמדות־התותחים שבקרבה עבאסאן. הללו הוסטו מיד לאחור.

תבוסת־המצרים היתה שלימה. למעלה מ־100 גויות מצרים נשארו מוטלות בשדה. איש מגדוד־המשיטה לא נפגע. היה זה נצחון אשר לא ידענו דוגמתו. חמת־המצרים בערה בהם, והם החלו להפגיז את המשלטים בצפיפות רבה; אך אנו ידענו — היה זה חרון־אין־אונים של האויב המובס.

יום־המחרת היה שקט. כמעט ולא נורתה כל יריה לעבר משלטינו. בלילה הוחלפו יחידות „גדעון" ביחידות גדוד „ברק".

*

מבצע „אסף" השיג את מטרתו. כל מובלעת הגדה המערבית של ואדי עזה — שלאלה — סריד־המצרים אל לב־הנגב המערבי, טוהרה מידיהם. משקי־הספר נשמו לרווחה. פסקו ההתנגשויות וחלפו המיקושים, הוסרה אימת המצור המתודש.

התכניות המצריות נשתבשו, ומערכם נתערער. הוכשר הקרקע למבצע „חורב" (ע).

יומן המערכה

10—11.12.48 — גבעה 112, רכס־שטוה, כ־3 ק"מ מצפון לחרבת־מעין, השולט על שטח ההפקר שבין משלטי המצרים בגזרת דיר־אל־בלאח לבין משלטיהם המערביים באותה גזרה, נתפס הלילה ע"י מחלקה מגדוד „ברק". ע"י כיבוש זה הובטחה הדרך לתל־ג'מה.

חולית חיילים מצרים, שסיירה בבוקר בקרבת משלש 112, הושמדה ע"י אנשי המשלט. פטרולי סיור של „ברק" ו„גדעון" מסיירים את השטחים שבין המשלטים ואת שטחי־ההפקר.

12.12.48 — דרך־העפר, המובילה מעבאסאן לשיך־נורנו, מוקשה בלילה ע"י חבלני „ברק" בין עבאסאן לחרבת־איבזע.

ממכתביו של אברהם ז"ל

אחי היקרים שלום רב

אתם מתרגשים ובלתי שם שאלתם ושם
בעצמן הכל. אני מודה לכם אשר על
הרבלה שאותם ואני שמח אשר אוכלים הכל
בטרם. אבל הכל בסדר ואיל תסר לי
דבר מלא עצה אני אל מתיאש מהיות
בבה תמיד עסוקים כל שביב ובשבתות
לא עסוקים עדמה לי שבדרך מצמן לא
הייתי בבית לכל עקה שאכל בקבוק
בדרך לא יתכן לא לכל. תכתבו לי
עם אלמנה עם שלום שמה ודב ומלכה
ואל יעמל לשלמה הכל עשות בבית
שמה מרחה ושלה לדה אין רק מעט הוא
לא. דבר לבשום לו. (אני מתבין לשרה)
כאן אמרנו מרגשים מבין לא עשים שום
דבר לפנים מרגשים לא שנמים בבקר
ושים בלת הרגלות כמה לשמה לא מכל
עם עשאו בתנות ב עם עשאו בבית ל
דרישת שלום לכלם.

נשיקת לשמאל ולאבא לשרה לדב
לשלמה ולמה

משפחה לקטפרס.

מבינכם
אברהם
הלוי

תמונות מחייו

Scanned with CamScanner

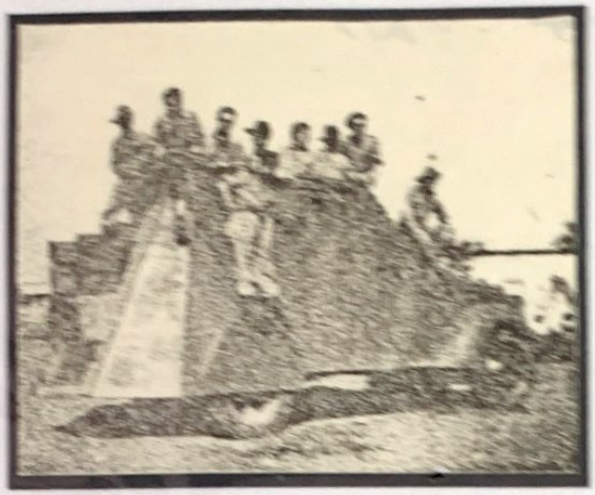

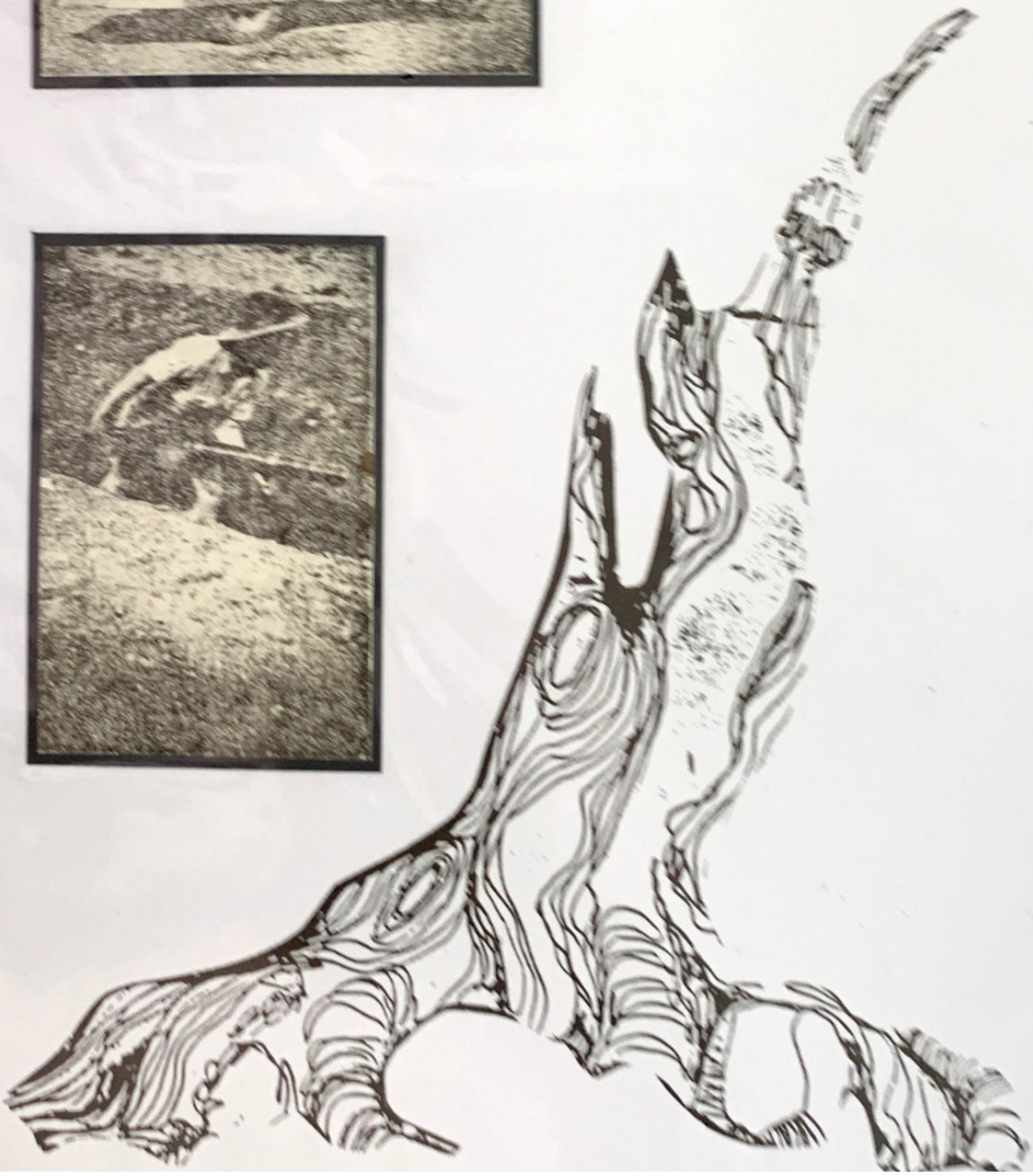

Scanned with CamScanner

Scanned with CamScanner

אַהוּב שֶׁלִּי

לִבִּי אֵין מִילִּים –
צְלָלִים כּוֹדֵד בְּרוּחַ.
שֶׁאוּכַל, כְּמוֹ עָפָר,
לַעֲטוֹף בְּאַהֲבָה אֶת נַעֲרִי
חֲלוֹם עָצוּב שֶׁל יָפִי
וְחִיּוּךְ שֶׁלֹּא יַחֲלוֹף לִי לְעוֹלָם.

Scanned with CamScanner

[illegible] גם אלו אבל לא
[illegible] אמנם נלקח לא הכל.
[illegible] מעשה "ברזון" איך "גרם שמה".
דבור אברהם אפשר
[illegible] יחוס לשלום עם מנהגים
[illegible] הכתובת.
[illegible] נעלמו כרגע בעלי הדעות
[illegible] שמה שלב. כי תמיד הלא
[illegible] אין מתיישבים אל אלה
[illegible] לתמיד בבית הא יוצה ה'.
[illegible] מכון לזמנים ירושלים בעיתים
[illegible] הסיבה לשם "יומים סבריא
[illegible] בשמים במרם.

שלומי אל נא לראות.
אין דורש בשלומם.
ברוכים שלום לעולם.
מתרגם אברהם
[illegible] ומתנם.

שנים לעולם.
לאחר ולילדים
ולאחר

לאומי בקרים אלה רב. 6.48.

אלה מתגיש אל

ומלין דורש באמונה.

הן בדוד הוריאו לו שבעה

לשון מאד אלה כי יש

אדר אלוקת את בדאר.

את אמרי הקדם אלי

מושב מקבלים ואם לו אל

מקבלו אדם אמרו ל על

עם אלו מוסרים לבם

גדם מאד אלה על אדם

דרכים לזרים אלו שלם אמן

ולו הדר ל בעד לכן אל

מקום לקל יפה בקרים המפרשי

ומלכו לאמרים בכיתי. אדם

אלי לו אמלו לאדר כי

אין ל מקום ובוד ואמרת

בלא שלו אל אדם דרכים

לבטחון ל שלמי בלי מסרה.

לו אדר ל שאתם אדר

מחדש אדם יכולים לאלה לאמר

Scanned with CamScanner

לבם הבינים ולשרם הקרב ולבלם שלום. ויהי
אל משתבנה בעלתי בשמה אין בעול
אלא תינוקות לבד כמה שבועות
אותם מתבים זו שאין לו עול
עדיין משתבים כך לא יתכן. אלא
כבר סמכתי כאן מתבים ומשודכים
אליהם לזו ובעלתי. כך ראיתי בעלתי
את משתבים אותם לזו מתבים
שקבלתם אות מתגבי. ובשות אין
כאן כלל בסדר זה מרגיל אדם
אחר אין אדם לבשלם לזו אין דיין
אחד לאשה ולזכר ולכלם מתבי לזו
מה שיותר. בשאין מקבל מתבר אין
שום אחר ובזאת מתבים. אופן
אנו לא מקבלים בגלל המבר בגרסא
אחרי משתבים עם „המשורין" אנו
כל היום לאם ולתבים כך אפו
בבר אחרי אמר בשאים כל יום
בשלם אחר. אופן שיותר טוב לאם

אמרתי לעצמי. "בטח בשבילי היתה
כתבה בעין הנשית" אמרתי לעצמי
לשם רגיעה מצוין כך מדברים הימים
שלי שלי מתבצע אירגון ורוצה להמשיך
בדרך בתל-אביב. תכתבי לי מה
נשמע בחיים ומקום הישבו מתבר.
תשאירי את הישמו, אני שולח לכולם
נשיקות חמות מאירת-צבי.

פרנית שלום לשיה ולדה לשולמית
ולמירפלה. ולכל הבנות ולכל הבחורות.
מה שלום חסיה ומשמל שרבלה הרובלה,
אני בדר לא יכול אותה פיטל
בדר גדולה. (תכתבי לי אם מגיע
סוכרי הגמים)

תשובה מפיחה.

מרגרה
מרה הם
טופקין
המתנה
הישמה
בתל-אביב

נשיקות חמות.

אני לא מקבל משכורת מהם
נאלץ ורק כדי לא שיעבדו
אבל הוא כתב לי שהוא
לא משלם זה שהוא עשה
הרווח קבוע. אבל אין בכם
הדיון שאני מקבל משכורת משהם
את כל הכספים שלהם
ובאמת זה לא בשביל עבות
זה פיבולה. אומר לא בפה אין
זה לגאות.

בשביל שלום לכם
שיגות לכם.

בברכה מאיר

שלמין ערבה
שיבה נעה
אסתר אפרתי

6.5.48

לשרה שלום רבה

אני חושב שאת כועסת

על אבל אינני יודע למה

היי כתבתי לך שאינני יכול

לכתוב כדי שאין לי זמן

כשיש לי זמן אני כותב

ופיתאם לך אני חושב שאת

תבתיבי. אני חדש שחג את

כותבת לי אבל ובגא

לסדרים שאני מסדר לכתוב הרבה

מד אני כותב לך לסדרים.

כאן המצב בסדר ואין מה

לחשוש אשתי מלוים ושוב ולוים

ובן דודתם הימים אני חושב

שון את המות ואני מבקש

חושב אבל הם בשלום המצב

ליל מחשב. תכתבי מה נשמע

בבית ובחנות ואיך הימים

בתל אביב.

Scanned with CamScanner